

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB • Nr 2/90

VOLVO

Ekonomiextra:

Försäljning- en fortsatte att öka

Volvo Datas försäljning ökade 1989 återigen jämfört med året dessförinnan. Från 597 miljoner kronor 1988 till 635 miljoner 1989. Vinsten blev dock lägre, 23 miljoner kronor (35 miljoner 1988), bl a p g a långtidsrabatter och återbäring till Volvo Datas kunder. Mer om resultatet 1989 finner du på ...

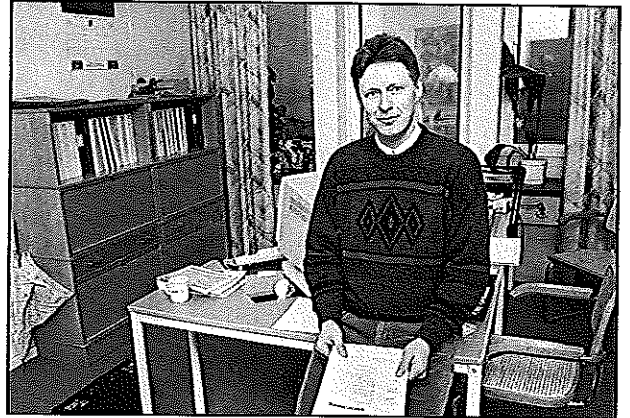
— SIDORNA 7 - 10 —

P2data blev avd 2330

Den första januari bildade större delen av P2data avd 2330 SU-konsulter. — Vi känner oss välkomna. Men beskedet om övergången kom ändå som en besvikelse, säger Tommy Bengtsson, chef för SU-konsulter.

— SID 3 —

En svår nöt för forskningen

Lisbeth Frost är något så ovanligt som specialist på naturligt språk, där man bl a jobbar på att formalisera människans naturliga språk så att en dator kan hantera det, t ex för att översätta avancerade texter.

— SISTA —

Livsfarliga stolar...

Livsfarliga stolar och andra hemskheter som den origi-nella lampa(!) Arne Leffler längts t v håller i, är vardagsmat för de som jobbar med projektet Terminalarbetsplats 2000. Varning: stolen som ser så skön ut på bilden kan tippa...

— SIDAN 13 —

Var lite mer mån om dig själv

"Du har själv ett ansvar för ergonomin på din arbetsplats. Du har själv ett ansvar för att just din stol, ditt terminalbord, etc är rätt inställt. Du har själv ett ansvar för att du tänker på att inte sitta still för länge, utan att du reser på dig ibland, rör på dig emellanåt... För vi har blivit ett alltmer stillasittande folk."

Jaha, ja. Hur var nu stolen inställd egentligen? slog det mig när jag satt och skrev intervjun med Arne Leffler om ergonomi och kontorsmöbler. Vad hände om jag skruvade på den ratten eller drog i den där spaken? Snart befam jag mig på knä bredvid en upp-och-ned vänd stol i full färd med att mixtra och skruva på alla rattar. Och veven till terminalbordet, vart hade den tagit vagen?

Svettiga minuter

Efter några svettiga minuter var jag antligen klar och upptäckte att det nog kändes bättre. Kanske den där krampen i axlarna ville ge med sig nu...

Allt jag inte fixat det där tidigare! Kanske är jag ensam om det, eller så är det fler än jag som i vardagsfäktet inte orkar bry sig om hur tex stolen är inställd, som inte unnar sig de få minuter det tar. "Var lite mer mån om dig själv..." Ja, det kanske vore något.

ANNIKA LUNDBERG

KLOTTER- PLANKET

Insändare kan man aldrig få för mycket av. Ta chansen att tycka fritt ur hjärtat.

Vill du vara anonym så går det bra. Din identitet kommer endast redaktionen att känna till.

Fatta pennen och bidra till en levande debatt! Memoïd: VD, TERMINAL Adress: avd 2030, HD 1S.

Tjänstebilsinnehavare undrar:

Varför ökar bilavdraget med 30 procent per år?

Jag har nu haft tjänstebil i 11 år och undrar nu lite över det sk bilavdraget. När jag fick min bil så minskades lönen med 500 kronor per månad. Detta avdrag höjs nu till 2 050 kronor för 1990. Detta avdrag har alltså ökat med 310 procent på 11 år vilket gör 28 procent per år.

Nu kommer mina frågor. Vad är det som föranleder att det personliga bilavdraget ökar med nästan 30 procent per år? Avdelningen får ju ändå betala

höjd leasingavgift samt höjda bensinpriser, samtidigt som

tjänstebilsinnehavaren hela tiden drabbas av höjda skatter p g a förmånsvärdet. Varför räknas bilavdraget med i statistiken för relativt löneläge? Detta är ju ett värde som Volvo sätter helt godtyckligt.

Om det finns en bra förklaring till varför lön och bilav-

drag räknas med i statistiken kan man ju undra varför inte lönepåslag räknas på den högre lönen.

Detta innebär ju att om Volvo ger samma procentpåslag som tex SKF (och de inte har bilavdrag) så måste det ju innebära att SKF:arna får högre lön trots att Volvo och SKF kan ha samma relativa löneläge.

EN SOM ALDRIG
FRÅGAT FÖRR

Kommentar:

Terminalen har bett ansvarig på Personal att svara på insändaren. Där säger man sig dock inte ha haft tid till detta, varför jag hoppas att Personal återkommer med svar i nästa nummer.

RED

Memo på flygplatsen

Du känner väl till att du har möjlighet att läsa Memo även när du är på resande fot.

Memotransit

På Arlanda, Landvetter, Kastrup och Fornebu kan de resenärer som har tillträde till SAS lounge slå sig ned vid en terminal och läsa Memo tack vare Memotransit, en tjänst som

Scandinavian Information Link AB (SIL) erbjuder tillsammans med SAS.

Så kommer du in

För att få tillgång till SAS lounge krävs att du åker med SAS i Euroclass (f d Businessclass) eller första klass och kan visa upp ett boarding-kort. Även de som reser till och från

Skandinavien med Thai Airways International i första eller Businessclass har tillgång till SAS lounge, uppger SAS Business Travel på Landvetter.

Åker du däremot med något annat flygbolag är det stopp. Då kommer du inte in på SAS lounge och därmed kommer du inte heller åt att läsa Memo.

ANNIKA LUNDBERG

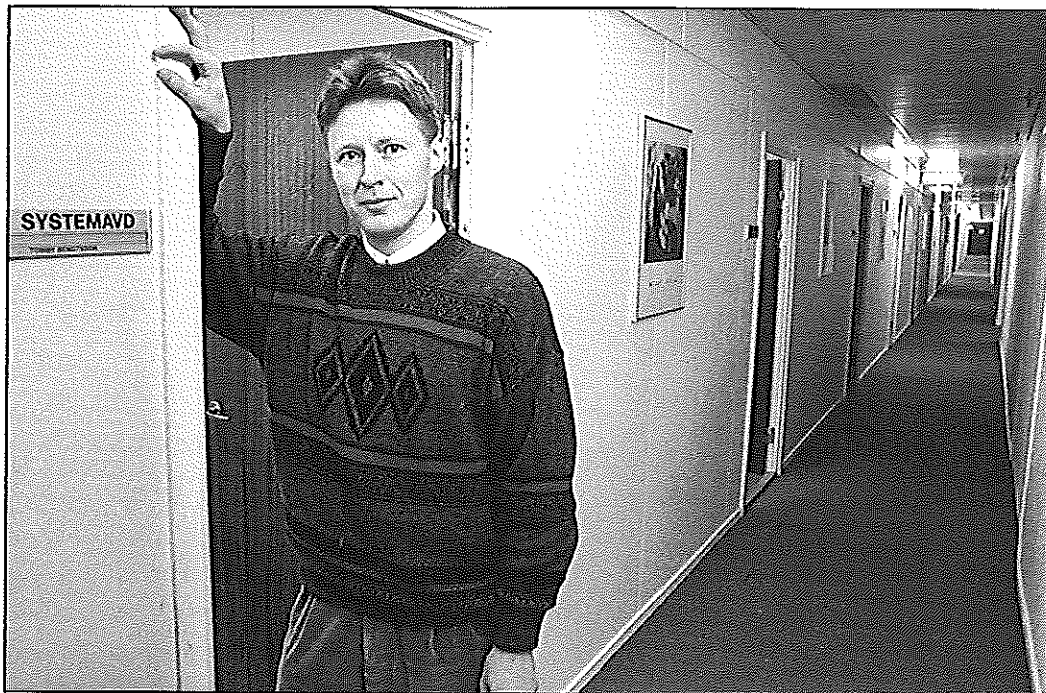
Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB.

Redaktör och ansvarig utgivare: Annika Lundberg, tel 66 73 64.

Memoïd: VD, TERMINAL Internadress: avd 2030, HD 1S Postadress: Terminalen, Volvo Data AB, 405 08 Göteborg. Årgång: 19 Redaktionskommitté: Företaget: Ronny Westher, Ingvar Gall, SIF: Leif Hägerström, CF: Ragnild Westin, Adjungerad: Annika Lundberg. Kontaktkommitté: Ingvar Gall avd 2030, Pia Magnusson avd 2170, Arne Hasselgren avd 2210, Rolf Persson avd 2301, Marianne Olsson avd 2450, Ulf Linnarsson avd 2550, Gunnar Hindellus avd 2602, Aleksander Ratz avd 2850, Anita Rasmussen avd 2980, Magdalena Dahlsjö avd 8210, Douglas Lundqvist avd 8301, Lilian Örgmäc avd 8900. Sättning: Redaktionen Macintosh. Repro och tryck: Tryckeri AB Framåt, Göteborg. Terminalen trycks på miljövänligt papper.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och ev korta ner insänt manus. Detta nummer är slutredigerat den 28 februari 1990.

— Vi känner oss välkomna inom 2300 Systemutveckling, IBM. Men beskedet om övergången kom ändå som en besvikelse, medger Tommy Bengtsson, f d P2datas systemchef, numera chef för nya avd 2330 SU-konsulter (foto: Conny Nylén).

Slutet för P2data blev början till 2330 SU-konsulter

Den första januari övergick P2data till att bli en avdelning inom Volvo Data från att ha varit ett självständigt bolag.

Terminalen har träffat Tommy Bengtsson, chef för avd 2330 SU-konsulter, en gång P2datas systemavdelning.

— Självklart är det en omställning för oss. Det gäller t ex att komma in i nya rutiner. De flesta märker dock ingen stor skillnad. Administrationen är lite annorlunda, säger Tommy Bengtsson.

— Som avdelningen SU-konsulter har vi samma verksamhet som inom P2data, d v s allt från att projektera till att vidareutveckla system.

Tolfte våningen i huvudkontoret på Arendalsvarvet. Orangeröda lyftkranar tornar majestätiskt upp sig i dimman som slukar den ena kobbena efter den andra. Någonstans där ute i det grå anas havet.

Här har f d P2data sina loka-

ler. Numera har de 22 personer som sedan årsskiftet tillsammans bildar avd 2330 SU-konsulter, sin hemvist här. Ytterligare sju personer som ingick i P2data återfinns nu på olika avdelningar inom Volvo Data.

Välkomna men besvikna

— Vi känner oss välkomna inom 2300. Men beskedet om övergången kom ändå som en besvikelse, även om de flesta insåg att det inte var något att göra åt.

— Fick folk välja hade man haft kvar P2data, behållit det lilla företaget med Volvo Data och dess stora resurser bakom oss, säger Tommy Bengtsson.

P2data, från allra första början Götaverkens ADB-enhet, var företaget som så att säga kom med på köpet när Volvo Transport 1987 köpte delar av Arendalsvarvets mark och byggnader. Volvo Data fick ta det s k ledningsansvaret för P2data.

— Det var en konstig sits. Nu har det blivit mer renodlat. Jag

tycker att kontakten med Volvo Data har varit bra hela tiden. P2data var självständigt, samtidigt som vi fick stöd från Volvo Data, bl a med att komma in på Volvo-marknaden.

SU-konsulter har idag uppdrag inom Personvagnar, Transport, Lastvagnar och Celsius vars personal- och ekonomisystem man förvaltar.

— De flesta jobbar mot Volvo-koncernen. Celsius är f d Svenska Varv och har minskat ganska kraftigt det senaste året. De två stora kunderna är Cityvarvet och Götaverken Energy.

Konsultutredning viktig

En av de viktigare saker som kan påverka 2330:s framtid är den konsultutredning som Leif Larsson på Verksamhetsutveckling fått i uppdrag att göra och som skall vara klar till semestern.

— Jag hoppas mycket på den utredningen. Den är viktig. Man måste se över hur Volvo Data ska bedriva konsultverk-

Televerkets nummerbyrå i Sesam på prov

Volvo Data håller nu på att testa en ny tjänst där du som användare via Sesam kan söka i Televerkets "nummerbyrå".

På prov mars månad ut
Volvo Data har denna tjänst på prov mars månad ut. Skulle man efter det bestämma sig för att erbjuda "nummerbyrå" kommer det att kosta drygt två kronor per transaktion fr o m första april i år. Men än så länge är det alltså gratis att via Sesam på egen hand anlita nummerbyrå.

Kontakta Helpdesk

Du som är intresserad ansöker om behörighet hos Helpdesk, tel 6 70 60. Då får du ett formaterat memo som du fyller i och returnerar. Detta går sedan till Televerket och tillbaka igen till Helpdesk som lägger in nummerbyrå som en funktion i din Sesam-meny.

samhet, säger Tommy Bengtsson.

Närhet till kunden

Han har bestämda åsikter om konsultrollen, Tommy Bengtsson. Närhet till kunden, tidsbegränsade projekt, jobbroation, en resurspool som ska kunna rycka in till kundens hjälp med kort varsel och ett skrivbord för varje konsult på "hemmakontoret". De är hörnstenarna i filosofin på 2330.

— Framtiden? Den styrs av två saker: Vad händer med 2330 efter konsultutredningen? Vad kommer att hända med det hus vi idag har vårt kontor i? säger Tommy Bengtsson.

Frågetecknen som väntar på att rätas ut.

ANNIKA LUNDBERG

Möjligheterna för Volvo att spara pengar med hjälp av EDI, Electronic Data Interchange, är stora. Sedan mitten av 80-talet har Volvo varit med och utvecklat den sk Odette-standard och nu har avd 2360 engagerat sig genom EDI-projektet som startade förra våren. Fr v projektledare Lars Cederholm, Denise Bergstedt och Lars Nilsson, chef för avd 2360 (foto: Conny Nylén).

EDI-projektet på avd 2360:

Ett projekt med möjligheter

Snabbare och billigare transporter, bättre just-in-time system, mindre lager, reducering av tråkiga rutinuppgifter och minskat pappersflöde. Det är några av de fördelar Volvo och Volvo Data ser att EDI, Electronic Data Interchange, kan ge inom en ganska snar framtid.

Volvo Data har på olika sätt engagerat sig i EDI sedan 1983 och på våren förra året kom så EDI-projektet på avd 2360 Speciella system igång. EDI innebär att man på ett strukturerat sätt snabbt utbyter handelsdokument, som leveransplaner, aviseringar och fakturor på elektronisk väg mellan t ex Volvo Lastvagnar och någon av dess leverantörer.

Mycket att göra

EDI-projektet är ett projekt som ser ut att aldrig ta slut. Man har hur mycket som helst att

göra och planer finns på att om-bilda det hela till en grupp så småningom.

I projektet arbetar Denise Bergstedt, Per-Olof Frantzén och Lars Cederholm som också är projektledare. Lars Nilsson och Mikael Malm hjälper till vid behov. Man samarbetar även med bl a 2100, 2200 och Leif Astbeck på avd 2090 icke att förglömma.

Ansvarar för EDI

EDI-projektet ansvarar för EDI på Volvo Data och medverkar i standardiseringsarbetet inom EDI, ger råd och utvärderar vilken standard som är bäst i olika fall, etablerar och testar datakommunikationer när nya leverantörer ska etableras, har hand om drift och underhåll av de produkter som krävs för att konvertera data som skickas mellan Volvo-bolag och leverantörer, övervakar att det fungerar och utvärderar nya produkter som kan vara användbara.

— Vi hanterar leveransplaner, aviseringar och fakturor på så sätt att vi tar emot filer, syntaxkonverterar dem enligt önskad standard och sänder dem vidare, berättar Lars Nilsson, chef för avd 2360.

Det finns idag två applikationer, dels VD-modulen som är Volvo Datas system, dels MOS som Personvagnar använder.

— Vi skapar alltså inte själva datat som skickas. Vi kompletterar det med servicesegment, som kan liknas vid ett kuvert med avsändare och mottagare angivet. Därefter skickar vi det vidare och kontrollerar att det kommer fram, säger Lars Cederholm.

Erbjuder kompetens

— Vår roll är att ha en kompetens inom Volvo att erbjuda de olika bolagen. Vi ska kunna ingå som sakkunniga och konsulter i olika sammanhang inom andra Volvo-bolag och internt Volvo Data. Idag har vi Lastvagnar som kund. I april

börjar även Parts.

— Tanken är att alla Volvo-bolag som ska jobba med detta har en gemensam standard och dokumentation. Där använder vi på Volvo Odette, ett stort standardramverk, även om EDIFACT, en annan internationell standard, är på gång, säger Lars Cederholm.

ANNIKA LUNDBERG

Fakta om Odette

Odette är västeuropas fordonsindustris standard för EDI och står för Organisation for Data Exchange by Tele Transmission in Europe.

Odette är inget ADB-system, utan ett system av standarder som bl a reglerar hur kommunikationen skall ske och på vilket sätt det som skall kommuniceras skall beskrivas.

Syftet är att förenkla och standardisera informationsutbytet mellan fordonsindustrins parter.

Virus på Central Hälsovård

Rubriken låter kanske inte sensationell. Det är ju där som virus normalt bekämpas. Men i detta fall handlar det inte om medicinskt virus utan om datavirus. Central Hälsovård har drabbats av det ganska välbekanta PC-virus som spreds via diskett till delegaterna på en AIDS-konferens i Stockholm.

Genom att ge sken av att innehålla information om AIDS lurades forskarna att installera en diskett i sin persondator. Nu pågår försök att återställa informationen och programmen så långt det är möjligt.

I förra numret av Terminalen hade Peter Håkansson från VTS skrivit en artikel om datavirus och gav några råd om vad som kan göras för att skydda persondatorn (PC) mot virus. Han efterlyste också samlade åtgärder mot virus. Tyvärr kände inte Peter till att det redan finns etablerat en samling för detta och jag vill därför informera om vad som hänt på Volvo Data.

Kända virusangrepp

Först en kort sammanfattning av kända virusangrepp på Volvo Data.

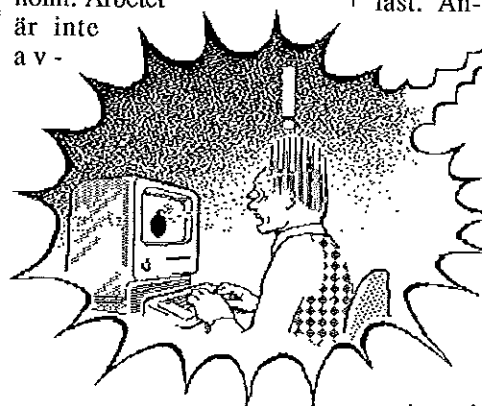
- På avd 2410 upptäcktes av en slump att en PC var smittad. Specialprogram som identifierar virus bekräftade att det var ett virus och det var relativt enkelt att återställa.

- På en teknikavdelning orsakade ett spel (som givetvis användes på fritiden) att ett virus spreds. Det var lätt att återställa och smittkällan var klart utpekad så ingen vidare spridning skedde. Spelet heter KICKS och levererades för privat bruk av en pålitlig och betrodd person som inte hade en aning om att smittan fanns på speldisketten. Akta er för spelet KICKS!

- På traineegruppen för kommunikation upptäcktes att två persondatorer var infekterade. Lätt återställning och ingen vidare spridning ägde rum.

- På en systemutvecklingsavdelning upptäckte man med hjälp av utdelade virusskyddsprogram att av 8 persondatorer var 5 infekterade. Det allvarliga var att även systemprogramvara som används för framställning av applikationer också var angripen. Återställning fick göras och nu är läget under kontroll. All kod som skickas ut kontrolleras nu löpande.

- Central hälsovård bad om hjälp med det virus som spreds på AIDS-konferensen i Stockholm. Arbetet är inte avslutat ännu.

slutat ännu.

Kontaktnät

Idag finns det ett kontaktnät, som täcker hela Volvo Data. Det består av PC-kunniga personer runt om på Volvo Data. Dessa personer har program som kan söka på disketter och inbyggda skivminnen efter kända virus, men också program som installeras på skivminnet och som känner av om någon förändring sker med exekverbara filer. Den kontrollen är oberoende av virustyp och skall finnas på alla PC. Det pågår en ständig utveckling av dessa skyddsprogram allt eftersom virusprogram blir allt mer avancerade. Vi försöker att alltid använda de senaste versionerna av skyddsprogrammen.

Kontaktpersonerna har rent praktiskt hand om att kontrollera PC:n, leta efter kända virus och installera virusskyddet som upptäcker förändringar på alla PC. De har också fått en del information, råd och tips, för spridning till PC-användare.

Det är viktigt att vi inte förlitar oss på skyddsprogrammen

utan verkligen tänker på att minska riskerna och att vi tar hotet från datavirus på allvar.

Att tänka på

- Endast originaldisketter av köpta program från rekommenderade leverantörer får användas. Gör en kopia av originaldisketten och förvara originalinläst. Använd

din kopia vid installation. Förvara även kopian oåtkomligt. Skrivskydda installationsdisketterna. Skulle något hända behöver du originaldisketterna för återställandet.

- Gratisdisketter med t.ex information eller demonstrationer och program, sk shareware, skall undvikas. Många exempel visar att detta är en vanlig väg för spridning av smitta.

- Spel bör undvikas.
- Före installation av nya program bör disketterna virus-testas.

tas. Har du tillgång till en PC med två diskettstationer är detta relativt enkelt och tar inte många sekunder per diskett. Efter nyinstallation är det viktigt att göra en sökning efter kända virus. Virusskyddet skall då också ominstalleras så att de nya filerna också kontrolleras löpande.

- Ta backup av hela din hårdisk regelbundet. Antingen med standardkommandon eller genom att använda ett backupprogram. Jag ger gärna tips om bra backupprogram.

- Rapportera konstigheter på din PC till din kontaktperson eller till mig. Ofta är det relativt enkelt att städa upp en smittad PC om det upptäcks i tid.

- Skydda din PC för obehörig användning med lösenord eller nyckel.

I skrivande stund har bara virusprogram för IBM-PC skickats ut. Motsvarande program för Macintosh finns också. Har du en PC och du inte har fått installerat något virusskydd, ta gärna kontakt med mig. Har du frågor eller synpunkter, hör av dig!

STAFFAN WÄHLIN
avd 2910, HD1N
tel 031-66 22 06
memoid VD.SW

Kontaktnätet för PC-virus består av följande personer:

Memoid	Namn
VD.BengtK	Bengt Karlsson, avd 2071
VD.LGP	Lennart G Peterson, avd 2110
VD.2210LW	Leif Westlye, avd 2210
VD.GIR	Gert-Inge Rosenqvist, avd 2302
VD.Gugge	Gunnar Forsberg, avd 2324
VD.2342TL	Thomas Lilja, avd 2342
VD.REN	Rolf Niklasson, avd 2360
VD.Conny	Conny Johansson, avd 2550
VD.Simon	Krister Simon, avd 2630
VD.HL	Håkan Lövgren, avd 2802
VD.Nils	Nils Wallander, avd 2870
VD.BjörnL	Björn Lindahl, avd 8220
VD.LeifS	Leif Säregård, avd 8350
VK.8782BGN	Bo-Göran Nilsson, avd 8782, Skövde
VK.8850IC	Irene Cederblad, avd 8850, Köping
VTS.PH	Peter Håkansson, avd 3550, VTS
VERI.Verilf	Lars Flodin, Verimation

8300 tog hem spelet:

Slutför projekt på Dalslandsverken

Det blev 8300 på Volvo Data som tog hem uppdraget att slutföra arbetet med att ta fram ett nytt komplett system för ekonomi, material- och produktionsstyrning (MPS) åt Volvo Dalslandsverken.

Uppdraget omfattar cirka 14 000 timmar och skall vara avslutat i april i år. Systemet skall vara klart att tas i bruk ett år senare.

1989 startade Volvo Dalslandsverken en förstudie för att utreda hur MPS- och ekonomisystemen skulle se ut i den nya datormiljö som blir resultatet av att man byter sin nuvarande minidator IBM S/36 mot Digital VAX-datorer.

Behov av bättre styrning

Kravet på minskade kostnader för bundna lager etc har medfört att behovet av en bättre styrning av fabriken ökat.

Förstudien gjordes utav CAP Gemini. När sedan projekteringen satte igång efter semestern förra året, kom 8300 Systemutveckling och datordrift, DEC, in i bilden med uppdrag att projektera och genomföra materialhanteringsbiten, samt

Här är gänget som jobbar i projektet på Volvo Dalslandsverken, stående fr v: Björn Thomsen, Volvo Data; Eija Syrjälä och Lars Linder, VDV; Bengt Lindskog, Hans-Olof Landahl och Pär Åke Sandström, Volvo Data; Jonny Bäcker, VDV; Stig Johansson, Volvo Data; Krister Nyman, VDV; Roger Jakobsson, Volvo Data; Hans-Ove Abrahamsson, Jan Sahlin och Kjetil Nordstrand, VDV. Sittande fr v: Mikael Larsson, CAP Gemini; Bengt Kristiansson och Anders Frisinger, VDV; Leif Johansson, CAP Gemini; Bertil Sahlin och Thomas Lundqvist, VDV. På bilden saknas Tomas Wårdh från Volvo Data och Gunilla Wiklund från CAP Gemini.

ta hand om metod och teknik.

I samband med att Anders Frisinger tillträdde som ny chef för Volvo Dalslandsverken, krävde han att få ett fastpris på uppdraget.

Fick uppdraget

Både Volvo Data och CAP Gemini gav en offert på det som var kvar av uppdraget. Efter

förhandlingar fick Volvo Data det och tog därmed över drifningen av projektet sent i december.

Projekteringen skall alltså vara klar i april och uppdraget omfattar cirka 13 000 - 14 000 timmar. Arbetet med att ta fram ett nytt MPS- och Ekonomisystem bedrivs enligt AU-modellen. Systemet innehåller funktioner för materialhantering (godsmottagning, förråd, etc), beredning, produktionsplanering och -styrning, leveransplanering, lönerapportering, inköp av "ej produktionsartiklar" och förkalkyl.

Utöver det skall en del andra system tas fram för fakturering, efterkalkyl och rapportering till centrala system, vilket innebär ytterligare cirka 4 000 timmars jobb.

Metod och teknik

8300 har som sagt även fått ansvaret för metod och tekniksidan där man har en möjlighet att föra vidare och utveckla de metoder som man tagit fram för applikationsutveckling på DEC i samband med Uddevalla-projektet.

Bl a kommer dialogen att

vidareutvecklas för Volvo Dalslandsverkens del. DEC-FORMS formulärhantering skall användas och utformningen av dialogen kommer att beskrivas med hjälp av DIABAS.

Huvudkontor i Bengtsfors

Volvo Dalslandsverken ingår i Volvo Personvagnar och huvudkontoret, där avdelningen för Administrativ utveckling återfinns, ligger i Bengtsfors. Idag har Volvo Dalslandsverken verksamhet i Bengtsfors, Kungälv och Tanum.

Volvo Dalslandsverken tillverkar stolar till 700- och 200-vagnarna i Bengtsfors, som är den största fabriken med cirka 800 anställda. I Kungälv slutmonterar man stolar och har även däckmontering i en särskild fabrik.

På Volvo Dalslandsverken ser man det här projektet som en möjlighet att uppnå en PV-standard som man tidigare har saknat när det gäller investeringar och bemanning på AU-sidan.

BENGT LINDSKOG
ANNIKA LUNDBERG

Celebert besök

I början av februari besökte Volvos blivande vd Christer Zetterberg, Volvo Data. Här träffade han företagsledningen och enhetscheferna, samt bjöds på en rundvandring i DA. På bilden hälsas han välkommen utav vår receptionist Gullan Holmberg (foto: Conny Nylén).

1989 ett händelserikt år för Volvo Data

1989 bjöd för Volvo Datas del på tolv händelserika månader. Volvo Data fortsatte med att koncentrera verksamheten inom olika datacentraler på Volvo till datacentralen, något som koncernen sparar miljontals kronor på.

Volvo Datas försäljning ökade 1989 till 635 miljoner kronor (597 miljoner 1988).

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatter blev 23 miljoner kronor (35 miljoner 1988), men så betalade också Volvo Data tillbaka 14,8 miljoner till sina kunder samt gav en del kunder totalt 13,4 miljoner i långtidsrabatt.

Sålde aktier

Volvo Data hade i medeltal 676 anställda under 1989 (655 föregående år). 1989 sålde Volvo Data de aktier man haft i TDL Transport Data Link AB.

Bland det mest genomgripande som skedde 1989 var att sammanslagningen av datorhallar fortsatte som en följd av sturkturutredningen.

Volvo Data lyckades med att även under 1989 gå emot strömmen när det gäller prisutvecklingen. Sedan 1985 har Volvo Data pressat sina priser och 1989 var inget undantag då man sänkte priset för maskintjänster med 16 procent vilket gör att priserna totalt sjönk med sju procent jämfört med 1988.

Efterlängat

Under 1989 togs det i många år efterlängade reservkraftverket i drift. En investering på 25 miljoner som innebär att elförsörjningen till datacentralen har blivit mycket säkrare.

På datacentralen installerade man även fem s k automatiska bandhanterare. På order söker en robot upp rätt kassett, plockar fram den och laddar in den i bandstationen. Och det på endast 11 sekunder.

Teknikpris

En ny version av Memo, 3.0, togs i bruk under året och Björn Sellgren som en gång fick idén till och började utveckla Memo-systemet fick ta emot Volvos stora teknikpris på Volvos bolagstämma 1989.

Människa-Maskin-Mening fortsatte under våren.

Hösten 1989 kopplade man ihop telefonväxeln vid Komponenter i Skövde med Volvos växel i Göteborg, så att man inom Volvo kan ringa "internt" mellan Skövde och Göteborg och på sätt spara pengar.

CAE Application Center

Volvo Data skrev också på ett avtal med Volvo Personvagnar om att gå med i PV:s CAE Application Center.

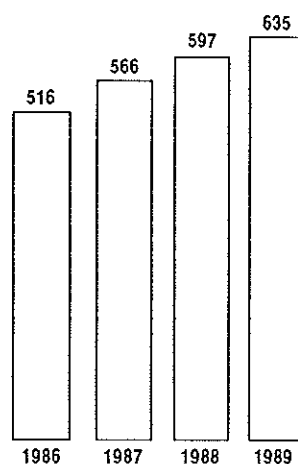
I november 1989 stod Volvo Datas museum klart. Muséets stolthet är en panel till IBM-datorn 370/138.

"Du har ringt 6 2 5 4 7. Abonnenten återkommer..." Ja, vid det här laget har väl de flesta stiftat bekantskap med talbeksksdatorn Johanna, som installerades förra året. Johanna tar emot cirka 4 000 samtal om dagen, d v s alla interna samtal inom Volvo Göteborg och Skövde där den abonnent som söks har hänvisat sin telefon.

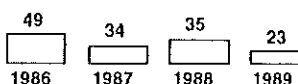
I slutet av 1989 blev det också klart att Volvo Data öppnar filialer i Skövde och Köping.

ANNIKA LUNDBERG

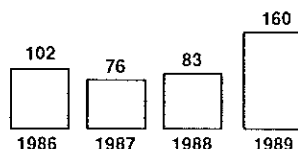
FÖRSÄLJNING (i miljoner kronor)

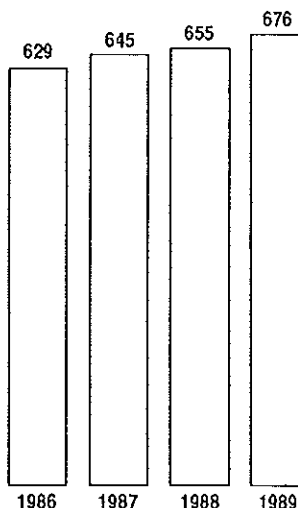
RESULTAT (i miljoner kronor)

INVESTERINGAR — datorutrustning (i miljoner kronor)

PERSONAL (medelantal anställda)

Resultatenheternas försäljning

Resultatenhet	Försäljning (Mkr)	
	1989	1988
2100 Datacentralen	156	157
2200 Tele- och datakommunikation	110	103
2300 Systemutveckling, IBM	140	139
2500 ADB-teknik	29	26
2600 CAE/TMS	48	40
2800 Metoder och utbildning	12	8
2900 Information Center	63	55
8200 Volvo Data Syd	33	31
8300 Systemutveckling och dator drift, DEC	49	40
8900 Konsultgruppen	8	9

Kommentar:

Tabellen visar försäljningen för respektive enhet före resultatavräknningar, rabatter, mm.

Volvo Datas resultaträkning

tkr	1989	1988
A. Försäljningsvärde	634.578	597.374
B. Rörelsens kostnader	<u>—590.008</u>	<u>—535.795</u>
Rörelseresultat före avskrivningar	44.570	61.579
C. Planenliga avskrivningar	<u>—32.714</u>	<u>—33.067</u>
Rörelseresultat efter planenliga avskrivningar	11.856	28.512
Finansiella intäkter och kostnader		
D. Ränteintäkter	11.856	6.745
E. Räntekostnader	<u>—476</u>	<u>—350</u>
	11.380	6.395
F. Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	23.236	34.907
G. Bokslutsdispositioner		
• Koncernbidrag	—20.000	—34.000
• Extra avskrivningar	3.866	1.938
• Förnyelsefond	480	1.530
• Volvokoncernens personalstiftelse för utbildning av arbetstagare	1.354	675
• Resultatutjämningsfond	<u>3.077</u>	<u>—1.932</u>
	<u>—11.223</u>	<u>—31.789</u>
Resultat före skatter	12.013	3.118
Skatter	<u>—5.494</u>	—374
H. Årets nettovinst	6.519	2.744

tkr = tusen kronor

Volvo Datas försäljning ökade 1989 med 37 miljoner kronor jämfört med 1988, till cirka 675 miljoner kronor (Mkr). Resultatet blev dock mindre än föregående år: cirka 23 Mkr mot 35 Mkr 1988. Med hjälp av följande gulde läser du lätt resultaträkningen.

A. Försäljningsvärdet på 635 Mkr är summan av vad resultat-enheterna på Volvo Data sålde för 1989 efter det att bl a en långtidsrabatt på totalt 13,4 miljoner betalats till de kunder som har avtal om att de när de

när upp till en viss volym i maskintjänster, ska få en viss rabatt mot att de tecknar långtidsavtal för att underlätta Volvo Datas planering av verksamheten.

B. Att hålla företaget igång under 1989 kostade Volvo Data 590 Mkr i form av löner, resultatbonus till anställda, administration, produktion, forskning och utveckling, samt 14,8 Mkr som Volvo Data betalade tillbaka sina kunder.

C. Värdet på maskiner, inventarier och byggnader minskar allt eftersom de slits. Därför

skriver man av ett visst belopp av värdet, 1989 cirka 33 Mkr.

D. Volvo Data tjänade 1989 nästan 12 miljoner i ränteintäkter på de pengar man hade på banken eller lånade ut på annat sätt.

E. Volvo Data betalade 350.000 kronor i räntor på de lån man hade 1989.

F. Detta resultat är den summa som vanligen brukar användas för att beskriva den verkliga vinsten. 1989 blev det 23 Mkr.

G. En del av vinsten kan man

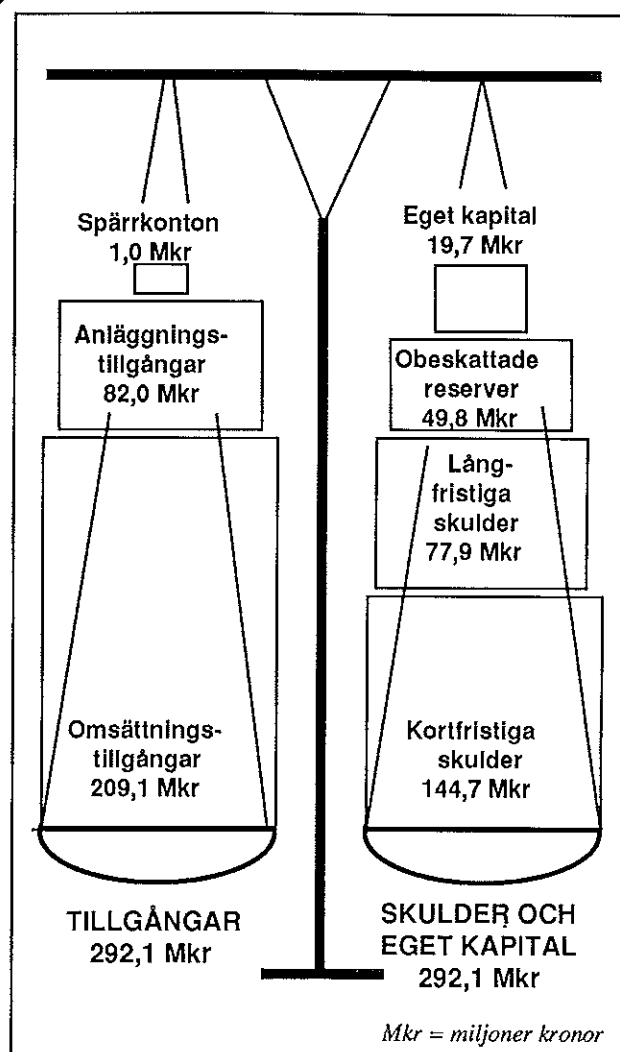
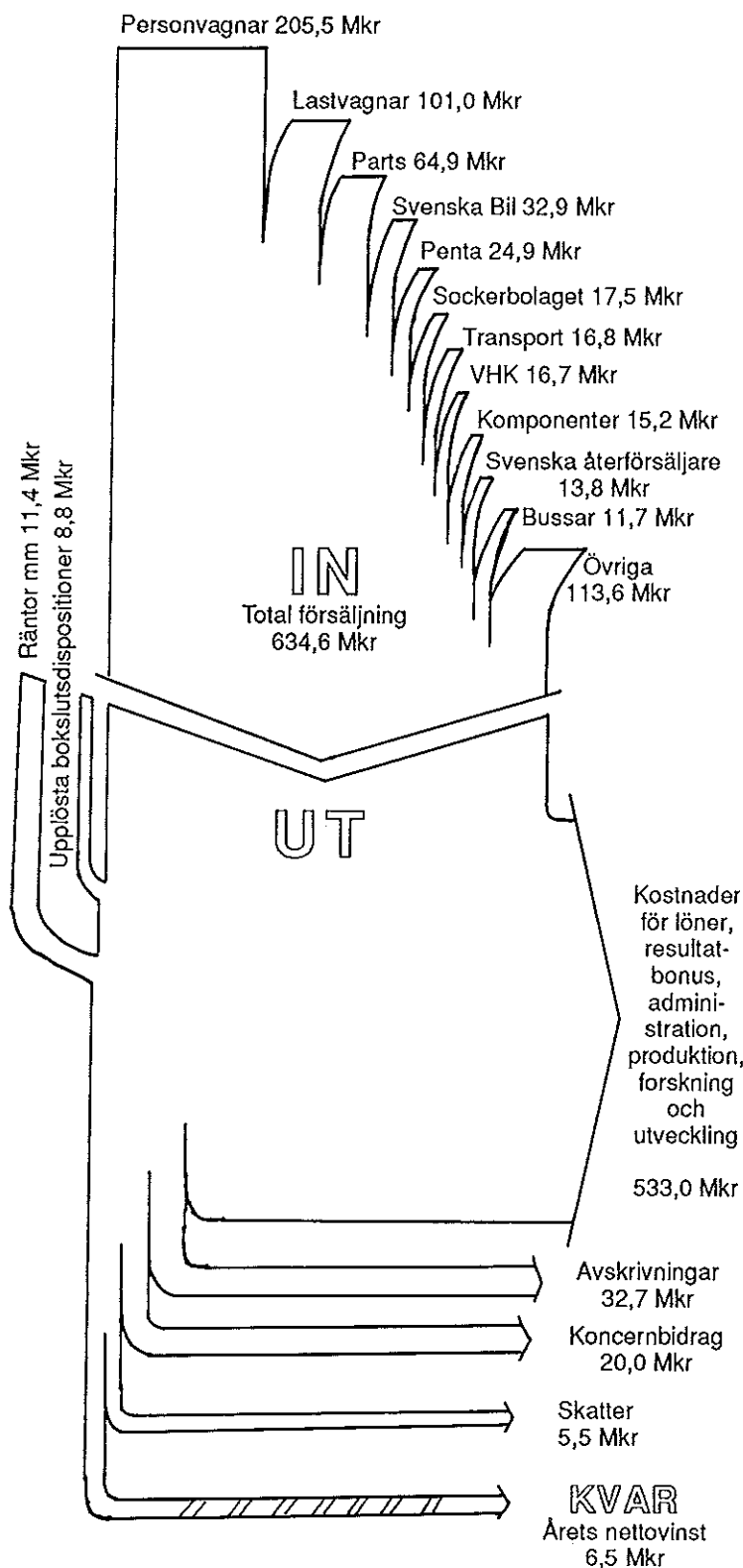
sätta undan i fonder, mm, som inte beskattas förrän man löser ut pengarna. 1989 lämnade Volvo Data 20 Mkr i koncernbidrag till AB Volvo, men löste samtidigt pengar som man tidigare bundit i t ex en resultatutjämningsfond.

H. Nettovinsten efter skatt blev 6,5 Mkr, och räknas in i balansräkningens "eget kapital". Men nettovinsten har som sagt påverkats av bokslutsdispositionerna, varför Volvo Datas verkliga vinst är resultatet före bokslutsdispositioner och skatt, cirka 23 Mkr.

ANNIKA LUNDBERG

Pengarnas väg genom Volvo Data

Så här fördelade sig Volvo Datas försäljning 1989 på de olika kunderna, för att sedan användas på olika sätt.

Bilden visar något förenklat vilka tillgångar Volvo Data hade den 31 december 1989 och varifrån dessa tillgångar kommer (skulder och kapital).

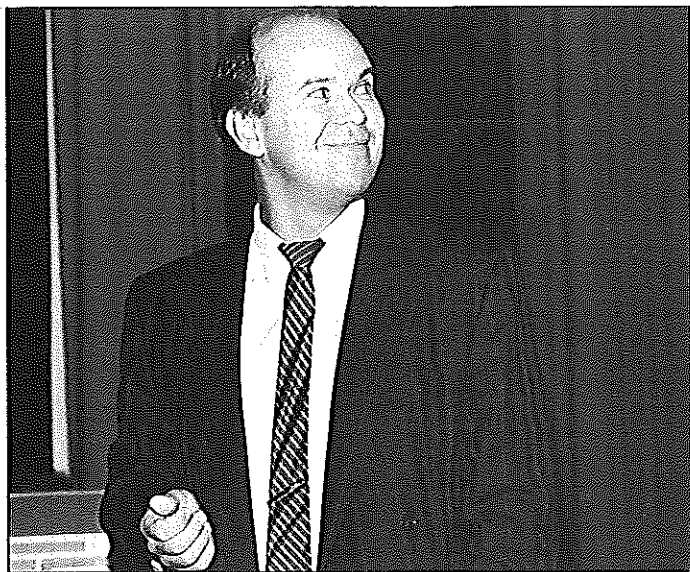
Volvo Datas balansräkning

Hur såg Volvo Datas ekonomiska ställning ut den 31/12 1989? Det ger balansräkningen svar på.

Omsättningstillgångar kan inom ett år förvandlas till pengar om de inte redan består av det, t ex bankräkningar, kassa. **Anläggningstillgångar** består av t ex aktier, maskiner och inventarier som Volvo Data tänker använda i mer än ett år. **Spärrkonton hos Sveriges Riksbank.** Volvo Data har satt in pengar på ett räntelöst konto till förnyelsefonden.

Kortfristiga skulder ska betalas inom ett år. **Långfristiga skulder** ska inte betalas tillbaka förrän tidigast 1990. Det är pengar som Volvo Data lånat av AB Volvo, samt avsättningar till pensioner för Volvo Datas anställda. **Obeskattade reserver.** Här finner du resultaträkningens bokslutsdispositioner. Så länge dessa pengar inte används behöver företaget inte betala skatt för dem. **Eget kapital** består av pengar som Volvo Datas ägare har betalat in, vinster som sparats och 1989 års nettovinst.

Positivt år för Verimation

Verimations vd Anders Lindblad är mycket nöjd med de resultat man åstadkom inom Verimation under 1989. Företaget sålde för 54 miljoner kronor, en ökning med 35 procent jämfört med föregående år. Resultatet blev 2 miljoner kronor. Den största tillväxten under 1989 skedde på marknaderna i USA och Frankrike (foto. Conny Nylén).

1989 var Verimations femte verksamhetsår och som sådant mycket positivt. Företaget sålde för 54 miljoner kronor vilket är 13 miljoner kronor mer än föregående år eller en ökning med 35 procent. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt blev 2 miljoner kronor.

Största tillväxten skedde i USA och Frankrike. Verimation har dessutom befäst sin position på sina basmarknader Sverige och Västtyskland.

Nya installationer

Till de mer betydande installationer Verimation gjort under 1989 hör Peugeot, Porsche, ABN-banken, Miele och Air Products.

Den nya versionen av Memo

har under året introducerats på Verimations samtliga marknader på 10 språk. Mottagandet har, enligt Verimations vd Anders Lindblad, varit mycket positivt.

29 länder

Memo finns idag i 29 länder. Totalt har Verimation installerat 500 Memo-system med cirka 700 000 dagliga användare.

Volvo Data äger 90,1 procent av aktierna i Verimation AB (resten ägs av Ericsson Data Services AB).

Verimation marknadsför, utvecklar och underhåller programvaror för kontorsautomatisering och meddelandehantering. Mest känt är det av Volvo Data utvecklade Memo-systemet, som Verimation säljer till kunder utanför Volvo-koncernen.

VTS lyckades vända förlust

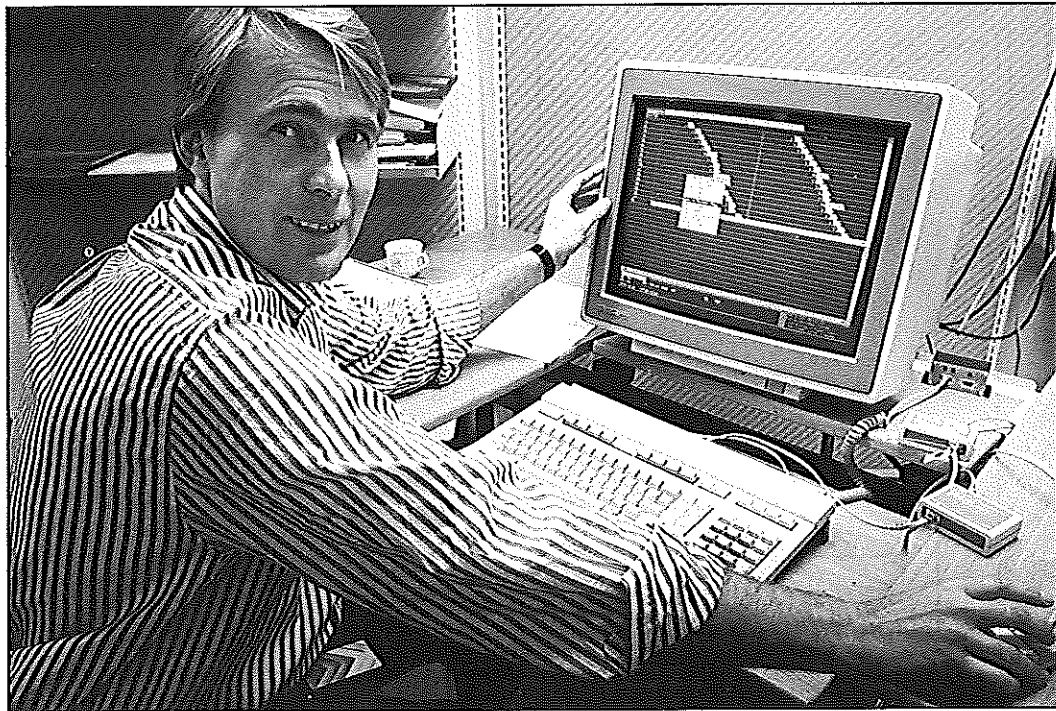
VTS Transportation Systems AB gjorde 1988 en förlust på över 14 miljoner. Inför 1989 hade man som mål att åstadkomma ett nollresultat och detta har VTS också lyckats med.

VTS omsatte under 1989 71 miljoner kronor och lyckades åstadkomma en vinst på 0,2 Mkr före bokslutsdispositioner och skatt. För att nå dit sanerade VTS sina kostnader under 1989 och under andra halvåret tog även orderingången fart.

VTS gör bl a trafikplaneringssystem för kollektiv och övrig trafik i storstäder. Med hjälp av ett sådant system kan man även utläsa miljökonsekvenserna av olika beslut om trafikstrukturen i en stad.

Carmen-framgångar

1988 fördes projekt Carmen över till VTS från Volvo Data. Carmen är ett system som utnyttjar interaktiv grafisk planering för att man inom t ex flygbolag ska kunna utnyttja sina

Planeringssystemet Carmen hade framgång under 1989 då det bl a såldes till Lufthansa och Swissair. Här demonstrerat av Leif Heidenfors på VTS Transportation Systems AB (foto: Conny Nylén).

resurser bättre. Carmen är nu en egen enhet inom VTS och hade framgång under 1989 då systemet installerades hos SAS, samt såldes till bl a Lufthansa och Swissair.

VTS arbetar även med mobil datakommunikation. Mest känt är systemet TAXI-80 som under 1989 moderniserats. Ett nytt kundsegment inom mobil datakommunikation är gods-

transporter. Ett system vid namn Profleet hjälper lastbilsägaren och speditören att utnyttja resurserna bättre.

Volvo Data äger samtliga aktier i VTS.

Presumtiva kunder besökte IGP-seminarium

— Mycket positivt. Så summerar Torsten Lundgren, produktansvarig för IGP på avd 8320 DLI, det första användarseminariet för IGP.

Närmare 30 användare och presumtiva kunder hörsammade Volvo Datas inbjudan till en intressant informationsdag på Sörredsgården.

Vad är då IGP för något? Ja, vid det här laget har interaktiv grafisk planering hunnit bli ett relativt välkänt begrepp inom produktionsplanering för mekaniska verkstäder.

Med alla de fördelar systemet har kan man dock fundera över varför inte fler företag nappat på idén.

Volvo Datas Sune Eriksson är mannen bakom IGP. Redan i början av 60-talet presenterade Sune sin teori om cyklisk planering. Idag handlar det om noggrann datateknisk planering av produktionen där tiden används som en viktig parameter.

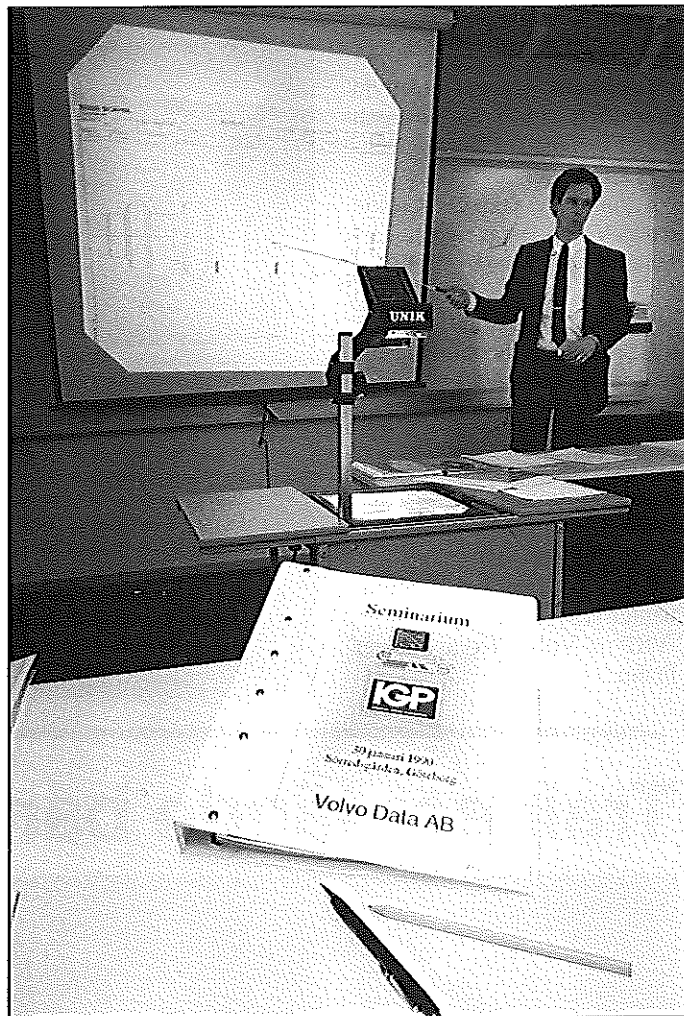
Gav goda idéer

På seminariet redogjorde användare för sina erfarenheter av IGP. Bland åhörarna satt presumtiva kunder som kunde jämföra sina nuvarande arbetsmetoder med IGP. Säkert var det flera som fick en eller annan god idé med sig hem.

Torsten Odin, planeringschef vid Saab Scania i Södertälje, förklarade hur IGP fungerar i samband med transmissions-tillverkning.

— Vi har haft IGP sedan -86. Investeringen på 1,7 Mkr var betald på mindre än ett år. Tidigare gjorde vi all planering manuellt, idag är IGP ryggraden i vårt sätt att arbeta, sade Torsten bl a.

Planeringschef Lars-Erik Jonsson från VME Industries Sweden AB (tidigare Volvo BM) i Eskilstuna berättade att IGP gett bättre kontroll över produktionsapparaten som helhet. Såväl genomloppstider,

Torsten Odin från Saab Scania i Södertälje berättade på ett seminarium i IGP — interaktiv grafisk planering — om hur man i Södertälje använder denna Volvo Datas produkt i samband med transmissionstillverkning (foto: Conny Nylén).

kapitalbindning och leveranstider är bättre kontrollerade nu.

— IGP är utmärkt för att få bort det "administrativa tjafset" som Lars-Erik populärt uttryckte sig.

IGP även för tidtabeller

Sune Eriksson, nu verksam inom Skolan, tog bl a upp att IGP går att använda till många olika ändamål, t ex för kundmottagningar i bilverkstäder, skolscheman och tidtabeller.

Verkstadsingenjör Leif Hård från Saab Scania kompletterade med att även komplexa produktionsystem går att IGP-planera.

— IGP är det största som hänt inom MPS sedan man

började datorisera planeringen, sade Leif bl a.

Satsar på utveckling

Nöjda med seminariet går nu Torsten Lundgren och IGP-gänget på Lindholmen vidare med projektet.

En viktig uppgift är att sprida information om IGP:s fördelar, inte minst att det finns stora pengar att tjäna för företagen. En eller ett par installationer är också på gång i vår. Och det blir fler seminarier så småningom.

— Vi ska nu expandera successivt, och bygga ut systemet med bl a en funktion för återrapportering, avslöjar en belåten Torsten Lundgren.

ELISABETH LUNDMARK

Rätt uppgift i telefonkatalogen?

Har du rätt uppgifter i växelns register? Du kan själv sända dina ändringar via ett formaterat memo (se sidan 11 i telefonkatalogen).

Detta gäller även om du är nyanställd. Glöm inte att fylla i gamla uppgifter om sådana funnits i något annat av våra Volvo-bilag.

Om dina uppgifter är korrekta har växeln större möjligheter att ge en fullgod service till dem som söker dig när du t ex har hänvisat din telefon till växeln.

Från och med 1990 har katalogredaktionen flera kontaktpersoner inom Volvo Datas olika enheter, personer som du kan fråga om något är oklart. I övrigt ligger ansvaret på dig själv. Växelns register fungerar som underlag för Volvos interna telefonkatalog. Nästa upplaga av den katalogen kommer ut i april.

Kontaktpersoner:

- Evy Danielsson, avd 2050, HD 3N
- Birgitta Jansson, avd 2101, DA BV N
- Elisabeth Dennstam, avd 2201, DA 2S
- Gunilla Christensson, avd 2301, HD 2S
- Kerstin Andersson, avd 2410, DA 2S
- Rose-Marie Lundgren, avd 2501, DA 2N
- Anna-Karin Olsson, avd 2601, DLI
- Harriet Abrahamsson, avd 2801, HD 1S
- Gullan Holmberg, avd 2901, HD 1N
- Birgitta Ståhring, avd 8200, Malmö
- Douglas Lundqvist, avd 8301, DLI
- Göran Lindkvist, avd 8380, Jönköping
- Lilian Orgmäe, avd 8901, EBG

INGER EHRENHOLM
Katalogredaktionen

Ökat öppet- hållande på datacentralen

Fr o m den 10 mars ökar datacentralen sitt öppet-hållande. Man förlägger då underhållet till ett tillfälle under helgen. Lördag görs till en sjätte produktionsdag då ingen ordinarie underhålls- eller installations-verksamhet utförs. IMS och Memos öppet-hållande förlängs.

Underhåll av programvara, hårdvara och kommunikationsnät samlas till ett gemensamt tillfälle, det s k underhållsfönstret, söndagar kl 17.00 - 24.00. Underhållsfönstret är så dimensionerat att man kan hålla en hög kvalitet på underhåll av kunddata och därmed en god tillgänglighet hos systemen.

Underhåll av kundernas data sker man natten mellan lördag och söndag, kl 20.00 - 06.00. Onlineverksamhet kommer att vara tillgänglig parallellt med detta underhåll. Svarstiderna kan dock vara lite längre än normalt.

Förändringar per system

IMS är tillgängligt måndag kl 00.00 - söndag kl 17.00, med avbrott kl 02.00 - 06.00 natten mellan lördag och söndag. Beställningsrutin för IMS söndagar bortfaller.

Memo är tillgängligt måndag kl 00.00 - söndag kl 17.00 med avbrott för natten mellan lördag och söndag kl 03.00 - 05.00.

VICS, VM, Sesam och DB2 (i produktionsmaskinerna) är tillgängliga dygnet runt utom i underhållsfönstret.

SU-miljöerna har i princip samma tillgänglighet som produktionsmiljöerna.

På grund av den lägre bemanningen av tekniker och övervakare under helgen kan datacentralen inte garantera samma tillgänglighet som under vardagar.

Besök från Skövde och Köping

Volvo Data har ju som bekant fått två nya filialer vid årsskiftet, dels i Skövde och dels i Köping (f d Komponenters AU-avdelningar).

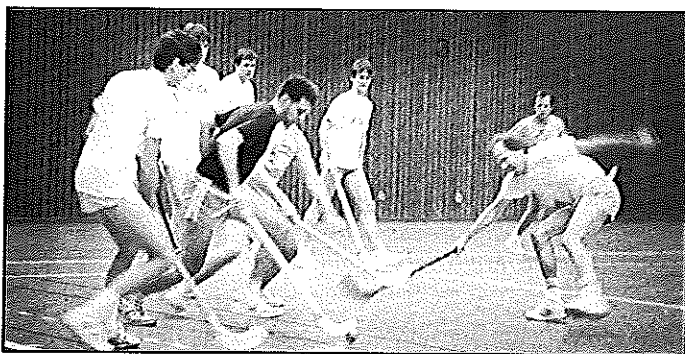
I slutet av januari besökte dessa Volvo Datas nya medarbetare i två omgångar Göteborg för att få mer information om Volvo Data. Efter en späckad förmiddag åkte man bl a blå tåget i Torslandaverken.

I och med att Komponenter uppgick i Personvagnar respektive Lastvagnar har vi fått nya förkortningar, t ex:

- VPK(!) = Volvo Personvagnar Komponenter AB,
- VLK = Lastvagnar Komponenter AB,
- VKP = Volvo Komponenter Penta.

Traineer tände bandyglöden

Göran Johansson och Tomas Lundqvist från 2200 mot en mur av traineer, den ödesdigra matchen den 19/1 (foto: Diana Olausson-Öberg)

Traineererna efter matchen, som synes pigga och fräscha.

2200:s lag efter matchen, inte lika pigga som motståndarna, men senare tog de revansch.

Det var med stor glädje och gott mod som 2200 antog utmaningen att spela en innebåndymatch mot traineererna på Sörredsgården den 19/1.

En stor hejarklack fanns med vid 2200:s sida och hejade på. Första halvlek gick riktigt bra, men sedan tog brist på kondition (och bandyträning) över och traineererna kunde sopa banan med de trötta 2200-spelarna.

Revansch

Men skam om vi ger oss! Tid för revanschmatch bestämdes. Vi köpte egna klubbor, tränade själva, spelade mot 2400 (de vann!), och ställde sålunda upp igen mot traineererna den 23/2.

Resultat? Jo, vi vann med 11-10!

HEJARKLACKEN
2200

Larma inte vakten i onödan!

Gå inte ut genom receptionen i DA när den är obemannad. Det är nämligen inte tillåtet. När

receptionen i DA är obemannad är dörrarna larmade och öppnas de då, måste vakten på

PV rycka ut för att kontrollera vad som hänt. Använd istället personalentrén.

Svårt att sova?

Har du svårt för att somna på kvällen? Lugn, du är inte ensam om det. Var tredje svensk har någon form av sömnproblem.

De flesta sömnproblem är av tillfällig art, men ibland kan besvären bli så svåra och kroniska att man behöver hjälp. Så är också insomningsproblem en mycket vanlig anledning till besök hos Volvos företagshälsosvård.

Tumregler för sömn

Här ger företagsläkaren **Gisela Rose** tips om några tumregler för god sömn för dig som har svårt att somna eller som brukar vakna upp under natten.

- Se över din sovmiljö. Är sängen tillräckligt bred och madrassen bekväm? Är temperaturen i sovrummet lagom? Rummet skall vara svalt, men

absolut inte för kallt. Ett mörkt och tyst rum underlättar insomningen.

- Gå och lägg dig när du är trött och inte annars. Sängen

kvalitetsmässigt negativt, även när man väl har somnat.

- Alkohol ger en dålig, uppsplittrad sömn, även om det kan vara lätt att somna. Du kommer

Har du svårt för att somna och är trött på att räkna ändlösa rader av får? Företagsläkaren Gisela Rose ger dig här några sömntips.

skall förknippas med sömn. Använd inte sängen som arbetsplats. Har du svårt att somna eller vaknar på natten, så gå upp en stund.

- Försök att hålla så regelbundna sovtider som möjligt.

- Gå inte till sängs hungrig och undvik kaffe, te och tobaksrökning sent på kvällen. Koffein kan påverka sömnen

alltså att känna dig trött dagen efter, även om insomningen går bra.

- En måtlig motion, t ex en promenad, några timmar innan du ska sova hjälper dig att få en naturlig trötthet.

- Undvik engagerande och stressande aktiviteter (t ex häftiga diskussioner) timmarna närmast före sänggående.

- Försök avleda tankar på bekymmer, problem etc när du skall sova. Om du har svårt att koppla av, lär dig någon avslappningsteknik.

- Försök inte att bli arg eller desperat om du inte kan somna. Det gör bara att nervsystemet och kroppen i övrigt går upp i högar och det blir ännu svårare att sova. Tänk på att du får värdefull vila även om du tycker att du sover dåligt en natt och att kroppen har god förmåga att ta igen förlorad sömn.

- Använd inte sömnmedel regelbundet. Speciellt sömnmedel av bensodiazepintyp förändrar den naturliga sömnen och kan vid långvarig och regelbunden användning istället leda till att man psykiskt mår dåligt, känner sig deprimerad, får ångest och olika muskelproblem med t ex värk i nacke eller rygg.

Tankar kring framtidens arbetsplats

Hur kan terminalarbetsplatsen se ut år 2000? Det funderar man som bäst på i ett projekt där Volvo Data fått pengar från Volvos centrala förnyelsefond för att se över möjligheterna att förbättra kontorsmiljön.

Vilka ergonomiska krav kommer att gälla under 90-talet? Den frågan ställer sig projektledaren för Terminalarbetsplats 2000, Arne Leffler tillsammans med de övriga i projektet. Målet är att bli en kunskapsbank för Volvo-koncernen rekommendationer om vad som ska gälla i framtiden.

— Projektet startade strax före semestern 1989. Vad vi ser på är hur vi kan ge människor förutsättningar att jobba bättre, berättar Arne Leffler från avd 2300.

— Ett stort område är att hitta bra arbetsplatsbelysning. Vi har också testat stolar av väldigt varierande karaktär.

Att testa olika stolar är en del utav projektet Terminalarbetsplats 2000. Här ser vi delar ur projektets referensgrupp, fr v Göran Bengtsson, avd 2610; Christer Pernblad, avd 2210; Göran Johansson, avd 2210; Arne Leffler, projektledare och Ingbritt Wahlqvist, avd 2170 (foto: Conny Nylén).

— Det är viktigt att man sitter rätt. En stol ska vara lätt att reglera både i höjd och när det gäller ryggstöd. Det är också viktigt att få en belysning som känns rätt för ögat och som inte bländar, menar Arne Leffler.

— Det är även viktigt att varje individ tar ansvar för sin ergonomi. Att man själv gör det bästa möjliga utav arbetsplatsen genom att ställa in stol och bord rätt och genom att röra på sig emellanåt. Människan tänker t ex bättre om hon

står eller går, eftersom blodcirkulationen blir bättre.

— Det gäller att väcka intresse så att människorna börjar måna om sig själva, säger Arne Leffler.

ANNIKA LUNDBERG

25 förslag belönades

Volvo Datas förslagskommitté fick under 1989 in 102 nya förslag. 25 förslag belönades under året med sammanlagt 20 550 kronor och 12 biobiljetter, medan 55 förslag fick avslag.

Över hälften ännu på remiss!

Resten av förslagen ligger fortfarande ute på remiss (66 stycken vid årsskiftet) hos olika avdelningar på Volvo Data. I väntan på att remissinstanserna ska bli klara har förslagskommittén under 1989 förhandspremierat 40 förslag med biobiljetter, radioapparater eller presentkort på Bilbiten för 50 kronor.

Fick belöning

Bakom de förslag som belönades 1989 finner vi följande idékläckare: Mikael Malm (två belönade förslag!), Anders Carlsson, Per Nielsen, Erik Klarén, Lars Åke Svensson, Staffan Wåhlin, Pia Magnusson, Rose-Marie Eliasson, Lars-Göran Axmalm, Aila Valinonpää, Holger Lissvall, Lars Kreij, Pia Rasmusson, Aleksander Ratz, Olav Träen, Jeanette Kallanvaara, Barbro Persson, Jan Berntsson, Dick Stenmark, Hans Gustafsson, Kjell Hallén, Inger Ehrenholm, Örjan Lindholm, Inger Odham och Agneta Hellgren.

Priset "Bästa förslag 1989" gick som bekant till Jan Berntsson på avd 2160 Produktion inom datacentralen.

ANNIKA LUNDBERG

Nytt nummer

Datacentralen på Lindholmen har fått nytt telefonnummer: 66 77 00, mellan kl 07.00-18.00.

De gamla numren (66 74 97 och 66 74 98) försvann fr o m första mars.

Att Ramon Nurman var den största överraskningen, var kommunikationstraineerna rörande eniga om. Han har lärt dem mycket. Här undervisar han i hur man på ett logiskt och metodiskt sätt förtär en pizza. Hm... nåja, bilden är väl något arrangerad (foto: Conny Nylén).

Om konsten att äta en pizza, mm

— Största överraskningen var Ramon! säger Volvo Datas första kommunikationstraineer om sin utbildningsledare, när Terminalen frågar om vad utbildningen hittills bjudit på.

Själva börjar traineerna bli sugna på att komma ut på avdelningarna. Den tänkta praktiken är struken. De kommer istället att placeras ut direkt.

— Vi har lärt oss mycket om

t ex IBM som vi inte läste om på Chalmers, berättar de (jo, alla är f d chalmerister). Pizza? Lugn, de hade redan ätit upp sina. Men skoja får man väl...

ANNIKA LUNDBERG

Kuppartad svensexa började med flygtur

Så här såg det ut när en omtumlad och till jättebaby förklädd Per Agblad på avd 2130 för någon månad sedan råkade ut för en flygtur han sent skall glömma. Vad det handlar om? Svensexa, förstås.

Rättelse

I förra Terminalen stod det på sidan 9 att Volvos vice VD i slutet av 50-talet hette Per Nedström. Det var fel. Per Ekström ska det naturligtvis vara.

KIRAX

Nya på Volvo Data

Per-Gunnar Persson arbetar på avd 2810 Arbetssätt inom AU med metoder för bl a projektstyrning. Han kommer närmast från Skandia Data.

Anders Öhrnberg
arbetar på avd 2120
Driftteknik som
ADB-tekniker. Han
kommer närmast från
Televerkets ADB-ser-
vice.

Stellan Ekholm har anställts på Volvo Data Syd som systemerare och programmerare av ett PC-baserat fröproduktionssystem för Hilleshög.

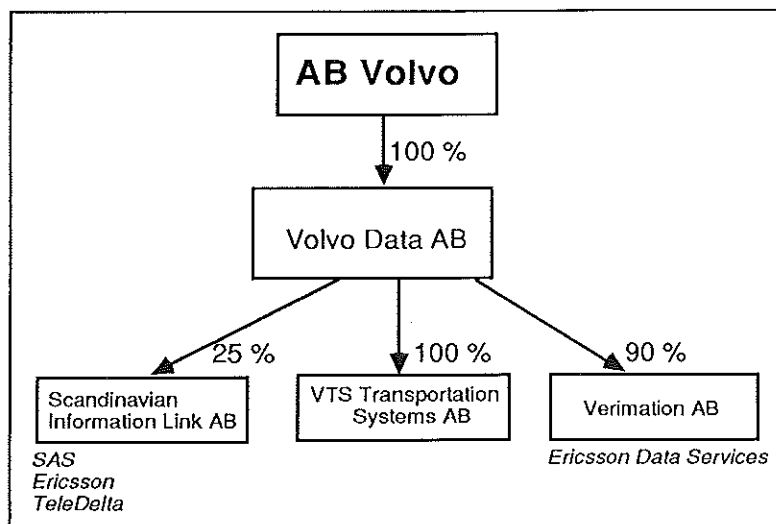
Eva Persson
har antädlts som syste-
merare och program-
merare på Volvo Data
Syd och har tidigare
arbetat vid bl a ADB
Malmö.

Slutar gör:

- Marita Bertilsson, avd 8380
- Nina Linder, avd 2323

**Interna
förändringar:**

- Margareta Larsson går från avd 2330 till avd 2350.

Vem som äger vem...

Vem som numera äger vem i Volvo Data-gruppen visar denna ägarbild. Dotterbolag till Volvo Data är VTS, som ägs till 100 procent och Verimation som ägs till 90 procent. Volvo Data äger också en fjärdedel av aktierna i Scandinavian Information Link AB.

[illegible]

När Evastina Tillberg slutade på Volvo Data dök denna annorlunda platsansökan från början av 80-talet upp. De sökande lär inte ha fått jobbet, men själva ansökan lär gå till historien.

Pricka rätt i ekonomitävlingen

Läs Ekonomiextra på sid 7 - 10. Det kan löna sig. Svarar du rätt på frågorna och har tur i dragningen vantar fina priser.

Skicka kupongen till: Terminalen , avd 2030, HD 1S (405 08 Göteborg). Senast den 26 mars vill vi ha ditt svar.

■ Ekonomiextra

	1	X	2
1			
2			
3			
4			

1. 1989 sålde Volvo Data för:		
1. 597 Mkr	X. 635 Mkr	2. 734 Mkr
2. Volvo Data gav 1989 sina kunder en långtidsrabatt på:		
1. 13,4 Mkr	X. 15,7 Mkr	2. 11,4 Mkr
3. Volvo Penta köpte produkter och tjänster av Volvo Data för:		
1. 24,9 Mkr	X. 16,7 Mkr	2. 32,9 Mkr
4. Verimations försäljning ökade med:		
1. 17 Mkr	X. 14 Mkr	2. 13 Mkr

Name: _____

Avdelning: _ _ _ _ _ **Geografisk placering:** _ _ _ _ _

(Tävlingen är endast öppen för Volvo Datas anställda och pensionärer.)

Lisbeth Frost, specialist på naturligt språk:

Naturligt språk en svår nöt för forskningen

Naturligt språk. Det är Lisbeth Frost specialist på. Naturligt språk... Inte kan det vara lika naturligt som det låter? Jovisst, förklarar Lisbeth, naturligt språk är det vi talar med varandra.

Men kruxet ligger i hur man ska kunna formalisera människans naturliga språk så att en dator kan hantera det, t ex för att översätta mer avancerade texter.

Och det är en forskning som faktiskt har sina rötter i spionaget mellan supermakterna under det kalla krigets dagar på 50-talet...

Var finner man då något så sällsynt som en specialist på naturligt språk? Jo, på Volvo Datas avdelning för Artificiell Intelligens (AI), avd 2630 på Lindholmen.

Här arbetar Lisbeth Frost, till hälften humanist, hälften datatekniker. Lisbeth var bland de första som läste dalingvistisk linje i Göteborg, en fyraårig utbildning där man bl a studerar lingvistik och databehandling.

Det kalla kriget

— Forskningen inom naturligt språk har pågått sedan 50-talet, då man under det kalla krigets dagar började försöka med att med datorns hjälp maskinellt översätta text från t ex ryska till engelska, berättar

Lisbeth.

— Då trodde man att det skulle gå att utveckla på några år, men det visade sig vara svårare än så. Åttio procent av språket består ju utav icke-verbal kommunikation. Kroppsspråk, hur förmedlar man det? Och ambiguiteten, som innebär att ett ord kan betyda olika saker, t ex fjäll och fjäll, hur får man en dator att förstå när det skall vara vilken betydelse?

I dag håller man på avd 2630 att leta efter och testa olika maskinöversättnings-system för Volvos räkning.

Stora potentialer

— Vi har ännu inte hittat något som är tillräckligt bra. Men när vi hittar ett system

som håller, finns det en jättepote-
ntial för översättning av alla manualer och servicehandböcker, berättar Lisbeth.

Takten ökar

— Nya bilmodeller tas ju fram allt oftare, och med varje bilmodell som ska ut följer instruktioner, återförsäljarmaterial på olika språk.

— Man börjar få svårt att hinna med att översätta allt i den takt som krävs. Samtidigt är det brist på översättare.

Voltaire

Just nu jobbar Lisbeth med projektet Voltaire på uppdrag av Språkcenter inom Volvo Group Support.

Voltaire är en blivande terminologidatabas som öv-

ersättarna skall kunna ha till sin hjälp. I databasen kommer det att finnas terminologi ur olika aspekter, t ex vad någonting kallas på olika fackspråk i olika länder.

Hjälper översättaren

— Terminologidatabasen är till för översättarna när de översätter. Där kan de få hjälp med vad som använts tidigare, vad någon föredrar, etc, men till sist är det översättaren som bestämmer vad man ska välja för uttryck, säger Lisbeth.

Ett steg mot ett framtida maskinöversättningssystem? Kanske.

ANNIKA LUNDBERG

Lisbeth Frost på avd 2630 Artificiell Intelligens är något så ovanligt som specialist på naturligt språk, en spännande och relativt ung vetenskap (foto: Conny Nylén).

NÄSTA NUMMER

Manusstopp: 19 mars 1990

Skicka dina tips och artiklar till
MEMOID: VD.TERMINAL